

Derviş Bey (Sefünç) (1880-1934)

Türk Siyasetçi.

Derviş Bey, 1880 yılında Bitlis'te doğdu. Derviş Bey'in doğum tarihi hakkında çeşitli kayıtlar mevcuttur. Emekli Sandığı Arşivi'nde Derviş Bey'e ait emeklilik sicil dosyasına rastlanmadığından eşi Naciye Sefünç'e ait emeklilik sicil dosyasından faydalanılmıştır. Bu emeklilik sicil dosyasındaki nüfus kayıt örneğinde doğum tarihi (Rumi 1292), aynı emekli sicil dosyasında maaş tahsisine ait tahkiki hüviyet ilmuhaberinde (Rumi 1298) diye geçmektedir. TBMM Arşivindeki Milletvekili Özlük Dosyasında ise; (Rumi 1296) geçmektedir. Şehrin ileri gelenlerinden Zülfikârzade Faris'in oğludur. Annesi ise Yedigâr Hanımdır. İlköğrenimini mahalle okulunda tamamladı.

Derviş SEFÜNÇ
(1880-1934)

Derviş Bey, geniş bir araziye sahip bir ailenin evladı olarak tarım ve hayvancılığın yanında ticaretle de meşgul olmuştur. Bir ara Dulran (Narlidere) Bucak Müdürlüğünü de üstlenmiştir. Derviş Bey, bir zaman İttihat Terakki Murahhaslığı görevini de ifa etmiştir. Bunun yanı sıra Birinci Dünya Savaşında teşkil ettiği 400 kişilik bir milis grubunun başında olarak Van Cephesinde düşmanla çarpıştı. Bitlis- Diyarbakır yolu üzerinde güvenliği sağlamak için Kır Serdarlığı (Muhafızlık) yaptı. Erzurum Kongresi'ne Bitlis Temsilcileri refakatinde olarak katıldı. Derviş Bey'in tek başına sunmuş olduğu bir takrir veya kanun teklifi olmayıp diğer Bitlis Milletvekilleri ile beraber meclise takrirler ve teklifler sunmuştur.

Derviş Bey, TBMM'nin I. Dönemi için 3 Nisan 1920'de yapılan seçimde 47 oy alarak Bitlis'ten milletvekili seçilmiştir. Meclisin 8 Temmuz 1920 tarihli 30. Oturumunda seçim mazbatasını okunmuştur. 13 Kasım 1920'de yasama görevine başlamış, Mecliste Tasarı Komisyonunda çalışmıştır. Ayrıca mecliste beşinci şubede bulunmuştur.

Derviş Bey, Birinci Dönem TBMM'den sonra 1923'te yapılan İkinci Dönem TBMM için de Bitlis'ten milletvekili aday olmuştur. Ancak Resul Sıdkı Bey'in daha fazla oy almasıyla Derviş Bey seçilememiştir. Reis-i Cumhur Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın tensibiyle 11 Mart 1925 (11 Mart 1341) yılında Sason Kaymakamı Hamdi Bey'in azledilmesiyle yerine tayin olunmuştur. Sason, o sıralar Muş Vilayetine bağlı bir kaza idi. Günümüzde ise Batman iline bağlı bir ilçedir. Derviş Bey, Sason Kaymakamlığı görevini yürüttüğü sıralar Hazo Nahiyesinde çıkan isyanı bastırmak için Liva Kumandanı Reşit Bey'e yardım ederek iki bin yeni silah, bir bölük askeri toplayıp Diyarbakır'daki Yedinci Kolordu'ya göndererek Nazmi Paşa'nın takdirini aldığını, 1932 yılında Cumhuriyet Halk Fırkası Umumi Kâtipliği'ne gönderdiği bir yazıdan anlaşılmaktadır. Sason kaymakamlığı görevinde yaklaşık olarak bir yıl çalıştıktan sonra Derviş Bey bu görevde yetersiz görülmüş ve yine Gazi Mustafa Kemal'in tensibiyle 31 Mart 1926 tarihinde

Derviş Bey'in I. TBMM'ye Bitlis'ten Milletvekili Seçildiğini Gösteren Seçim Mazbatası

azledilmiştir. Kaymakamlık görevinin sona ermesiyle uzun süre çalışmayan Derviş Bey, o sıralar Ankara'da ikamet ediyordu. Ailesiyle beraber yaşayan Derviş Bey, geçim sıkıntısından dolayı Cumhuriyet Halk Fırkasına 29.12.1932 tarihinde gönderdiği bir yazı ile iş talebinde bulunmuştur. Ancak talebine olumlu yanıt verilmemiştir. Bir süre Diyarbakır'daki Umumi Müfettişlikte görevlendirildi. 1934 yılı başında hastalanması üzerine görevden ayrılarak Bitlis'e dönen Derviş Bey, 20 Temmuz 1934'te Bitlis'te vefat etmiştir. Derviş Bey, evli olup 3 çocuk babası idi. Ailesi sonradan (SEFÜNÇ) soyadını almıştır. Ancak Türk Parlamento tarihinde Derviş Bey'in 5 Çocuk sahibi olduğu geçmektedir. Derviş Bey'in eşi Naciye Sefünç'ün emeklilik maaşı almak için başvuruda verdiği nüfus kayıt örneğinde 3 çocuk sahibi olduğu geçmektedir.

Sedat IŞIK

Nüfus Kayıt Örneği											
Nüfus Kayıt No		İl	İlçe	Şehir	Yerleşim Yeri	Adı Soyadı	Doğum Tarihi	Doğum Yeri	Yaş	Cinsiyet	Notlar
1		Bitlis	Sefünç	Bitlis	Sefünç	Sedat	1913	Sefünç	33	Erkek	
2		Bitlis	Sefünç	Bitlis	Sefünç	Naciye	1915	Sefünç	32	Kadın	
3		Bitlis	Sefünç	Bitlis	Sefünç	Naciye	1917	Sefünç	30	Kadın	
4		Bitlis	Sefünç	Bitlis	Sefünç	Naciye	1918	Sefünç	29	Kadın	
5		Bitlis	Sefünç	Bitlis	Sefünç	Naciye	1919	Sefünç	28	Kadın	
Baş nüfus kayıtları 27.6.1947											

KAYNAKÇA

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı

BCA, 30.11.1-11.10.9_5.

BCA, 490.1-518.2079.2_5.

BCA, 30.11.1-23.14.9_3.

BCA, 30.11.1-23.14.9_4.

BCA, 490.1-518.2079.2_3.

Emekli Sandığı Arşivi

Emekli Sandığı Arşivi, Emeklilik Sicil Dosyası (VH 000231).

TBMM Arşivi

TBMM Arşivi, Milletvekili Özlük Dosyası: 53.

Resmi Yayınlar

Bitlis İl Yıllığı (1967), Ajans-Türk Matbaacılık, Ankara 1967.

Bitlis İl Yıllığı (1971), Ayyıldız Matbaası, Ankara 1971.

Telif Eserler

ÇOKER, Fahri, **Türk Parlamento Tarihi, Milli Mücadele ve TBMM I. Dönem 1919-1923**, Türkiye Büyük Millet Meclisi Vakfı Yayınları, Ankara 1995.

27/07/2024 tarihinde <https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/dervis-bey-sefunc-1880-1934/?pdf=6469> adresinden erişilmiştir